ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

นายสุชิน นามจันทร์ลักษณ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1
นางรสสุคนธ์ วีรวัฒน์	หัวหน้างานประกันคุณภาพและพัฒนาบุคลากร ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย
นางศรีวรรณ ชุรินทร	หัวหน้างานวิชาการ ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

รายวิชา คณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 10 คาบ

……

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 2 การวัด

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัด วัดและคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัด

ค 2.2 แก้ปัญหาเกี่ยวกับการวัด

สาระที่ 3 เรขาคณิต

ค 3.1 อธิบายและวิเคราะห์รูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ

สาระที่ 6 ทักษะและกระบวนการทางคณิตสาสตร์

ค 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ค2.1

5. หาปริมาตร หรือความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

มาตรฐาน ค2.2

2. แก้ปัญหาเกี่ยวกับปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

มาตรฐาน ค3.1

1. บอกลักษณะและจำแนกรูปเรขาคณิตสามมิติชนิดต่าง ๆ

มาตรฐาน ค6.1

1. ใช้วิธีการที่หลากหลายแก้ปัญหา

2. ใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

3. ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และสรุปผลได้อย่างเหมาะสม

4. ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. สาระสำคัญ

1. ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก เป็นรูปเรขาคณิตสามมิติ ที่มีหน้าตัด (ฐาน) และหน้าข้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากมี 3 ด้าน คือ ด้านกว้าง ด้านยาว และความสูง

2. ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากที่มีหน้าทุกหน้าเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เรียกว่า ลูกบาศก์

3. ความสัมพันธ์ของด้านกว้าง ยาว สูงและปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก คือ ผลคูณของความยาว ความกว้าง และความสูงของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากมีค่าเท่ากับปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากนั้น

4. ปริมาตรหรือความจุ ของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากหาได้จากผลคูณของความยาว ความกว้าง และความสูงของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากนั้น

5. การแก้ปัญหาสถานการณ์เกี่ยวกับปริมาตรและความจุ ต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับการหาปริมาตรและความจุทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก เริ่มจากการทำความเข้าใจในปัญหา วางแผนแก้ปัญหาให้หลากหลายวิธี และหาคำตอบที่สมเหตุสมผลที่สุด

6. การแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับปริมาตรและความจุ เริ่มจากการทำความเข้าใจในโจทย์ปัญหา วางแผนแก้ปัญหาให้หลากหลายวิธี และหาคำตอบที่สมเหตุสมผลที่สุด

4. สาระการเรียนรู้

ความรู้(K)

1. ลักษณะทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก
2. การหาปริมาตร ลูกบาศก์หน่วย เซนติเมตร เมตร
3. ปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก
4. การหาปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากโดยการใช้สูตร
5. โจทย์ปัญหาการหาปริมาตร
6. ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก
7. โจทย์ปัญหาการหาความจุ

กระบวนการ(P)

1. ใช้วิธีการที่หลากหลายแก้ปัญหา
2. การให้เหตุผลได้อย่างสมเหตุสมผล

คุณลักษณะ/เจตคติ(A)

1. ความรับผิดชอบ
2. การทำงานเป็นกลุ่ม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สมรรถนะสำคัญ

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา

การแบ่งกลุ่มนักเรียน

จัดนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน นักเรียนแต่ละกลุ่มคละระดับความสามารถในการเรียน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน

5. ภาระงาน/ใบงาน

ภาระงาน

1. แบบฝึกหัดที่ 1 ถึงแบบฝึกหัดที่ 5
2. ใบกิจกรรม การบรรจุลูกบาศก์ในกล่องพลาสติกใส (แผนที่ 3)

ใบงาน

1. การแก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความยาวด้านของกล่องทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก
2. การออกแบบกล่องน้ำผลไม้
3. ความจุของภาชนะทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก
4. การแก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการออกแบบตู้ปลา
5. การแก้โจทย์ปัญหาที่เกี่ยวกับปริมาตรและความจุ

6. การวัดและประเมินผล

- เกณฑ์การตรวจให้คะแนนใบงาน (rubrics)

ใบงานที่ 1 การแก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความยาวด้านของกล่องทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก (ดูรายละเอียดหลังแผนจัดการเรียนรู้ คาบที่ 1)

ใบงานที่ 2 การออกแบบกล่องน้ำผลไม้ (ดูรายละเอียดหลังแผนจัดการเรียนรู้ คาบที่ 2)

ใบงานที่ 3 ความจุของภาชนะทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก (ดูรายละเอียดหลังแผนจัดการเรียนรู้ คาบที่ 3)

ใบงานที่ 4 การแก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการออกแบบตู้ปลา (ดูรายละเอียดหลังแผนจัดการเรียนรู้ คาบที่ 4)

ใบงานที่ 5 การแก้โจทย์ปัญหาที่เกี่ยวกับปริมาตรและความจุ (ดูรายละเอียดหลังแผนจัดการเรียนรู้ คาบที่ 5)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

- เกณฑ์การจัดระดับคุณภาพผลการเรียนรู้

	ช่วงคะแนนแต่ละระดับคุณภาพ			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ใบงานที่ 1- 3	7 - 8	5 - 6	3 - 4	0 - 2
ใบงานที่ 4 - 5	16 - 20	11 - 15	5 - 10	0 -4

- เกณฑ์การประกันคุณภาพผลการเรียนรู้

นักเรียนมีระดับคุณภาพผลการเรียนรู้ผลการเรียนไม่ต่ำกว่าระดับดี ถือว่า ผ่าน

- เกณฑ์การประกันคุณภาพผลการสอน

จำนวนนักเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ได้ผลการเรียนระดับดีขึ้นไป (คะแนนการทดสอบตั้งแต่ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม)

7 . สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้

1. ลูกเต๋า
2. สิ่งของจริงที่มีลักษณะทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากเช่น กล่องนม กล่องขนม กล่องยา
3. กระดาษ Isometric และแผ่นตารางหน่วย
4. กระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส
5. แท่งไม้รูปทรงลูกบาศก์
6. กล่องพลาสติกใสทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก
7. ทรายและน้ำ
8. ชุดอุปกรณ์การตวงของเหลว

8. ข้อเสนอแนะในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

แผนจัดการเรียนรู้รายคาบทั้ง 5 แผน กิจกรรมส่วนใหญ่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติทดลอง เรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อค้นพบวิธีการหรือแนวทางที่เหมาะสม ดังนั้นครูผู้สอนไม่ควรปิดกั้นความคิดของนักเรียน และควรมีการปรับ ยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสม

9. กิจกรรมการเรียนรู้รายคาบ (Learning Plan)

แผนที่ 2 ชื่อ ปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก จำนวน 2 คาบ

คาบที่ 3,4 วันที่..... เดือน..... พ.ศ. .....

<u>สาระสำคัญ</u>

- ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากที่มีหน้าทุกหน้าเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เรียกว่า ลูกบาศก์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

- ความสัมพันธ์ของด้านกว้าง ยาว สูงและปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก คือ ผลคูณของความกว้าง ความยาว และความสูงของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากมีค่าเท่ากับปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากนั้น

- ปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากหาได้จากผลคูณของความกว้าง ความยาว และความสูงของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. บอกความสัมพันธ์ของด้านกว้าง ยาว สูงและปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากได้
2. คำนวณหาปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก เมื่อกำหนดรูปภาพทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากที่ระบุความกว้างความยาว ความสูงให้ได้
3. แก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปริมาตรทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากด้วยวิธีการที่หลากหลายได้
4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นกลุ่มได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง (10 นาที)

กิจกรรมบริหารสมองด้วยเกมจัดกลุ่มผลคูณที่เท่ากับ 60

(แจกบัตรจำนวนนับให้นักเรียนแล้วให้รวมกลุ่มกับเพื่อน 3 คนหาผลคูณให้เท่ากับ 60)

เช่น

$3 \times 4 \times 5 = 60$

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้ (45 นาที)

- นักเรียนศึกษาปริมาตร 1 หน่วยลูกบาศก์ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำกระดาษรูปจัตุรัสเรียงซ้อนทับกันให้เป็นทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากที่มีด้านกว้าง ยาว สูง เท่ากัน แนะนำว่าเป็นลักษณะรูปทรงลูกบาศก์

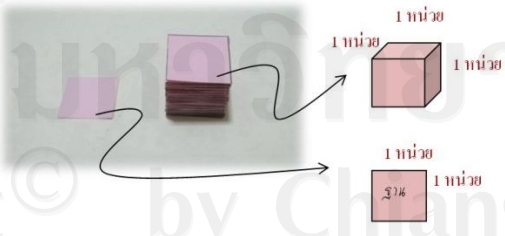

- ครูแนะนำสื่อแท่งไม้รูปทรงลูกบาศก์ เพื่อแทนปริมาตร 1 ลูกบาศก์หน่วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ให้นักเรียนนำไปจัดเรียงบนแผ่นตารางหน่วย เป็นรูปสี่เหลี่ยมที่แสดงความกว้าง ยาว ของฐานทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก นับปริมาตรทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากขึ้นทีละชั้น พิจารณาความสัมพันธ์ของความกว้าง ยาว และสูง

- นักเรียนจัดเรียงสื่อแท่งไม้รูปทรงลูกบาศก์ ที่แสดงปริมาตรตามที่กำหนดให้(64 ลบ.ซม.) ในลักษณะต่างๆ พร้อมทั้งวาดภาพการจัดเรียงสื่อลูกบาศก์แสดงปริมาตรทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากจากภาพที่ 1 และ 2

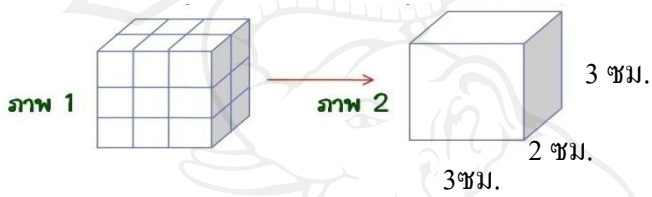

- นักเรียนหาปริมาตรจากภาพทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากแบบที่ 2 ด้วยวิธีการคำนวณ เช่น

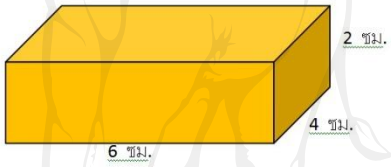

ปริมาตรรูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก = ความกว้าง × ความยาว × ความสูง

$= 4 \times 6 \times 2$

$= 48$ ลบ.ซม.

- นักเรียนคำนวณปริมาตรจากข้อความที่ระบุความกว้าง ความยาว ความสูงของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก เช่น ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากมีความกว้าง 5 ซม. ความยาว 8 ซม. ความสูง 3 ซม.

มีปริมาตร $= 5 \times 8 \times 3 = 120$ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก (20 นาที)

นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2 การฝึกคำนวณหาปริมาตรจากรูปภาพทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากที่ระบุความกว้าง ความยาว ความสูงให้

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป (10 นาที)

นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปความรู้และนำเสนอหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของด้านกว้าง ด้านยาว สูง และปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก วิธีหาปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้ (25 นาที)

นักเรียนทำใบงานที่ 2 การออกแบบกล่องน้ำผลไม้ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากให้หลากหลายแบบ โดย แต่ละรูปทรงสามารถบรรจุน้ำผลไม้ที่มีปริมาตรเท่ากัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบกิจกรรมที่ 1

การวาดภาพทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากให้มีปริมาตรเท่ากับ 64 ลูกบาศก์เซนติเมตร

ภาพที่ 1 วาดลงกระดาษ Isometric

ภาพที่ 2 วาดทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ระบุความกว้างความยาว ความสูง

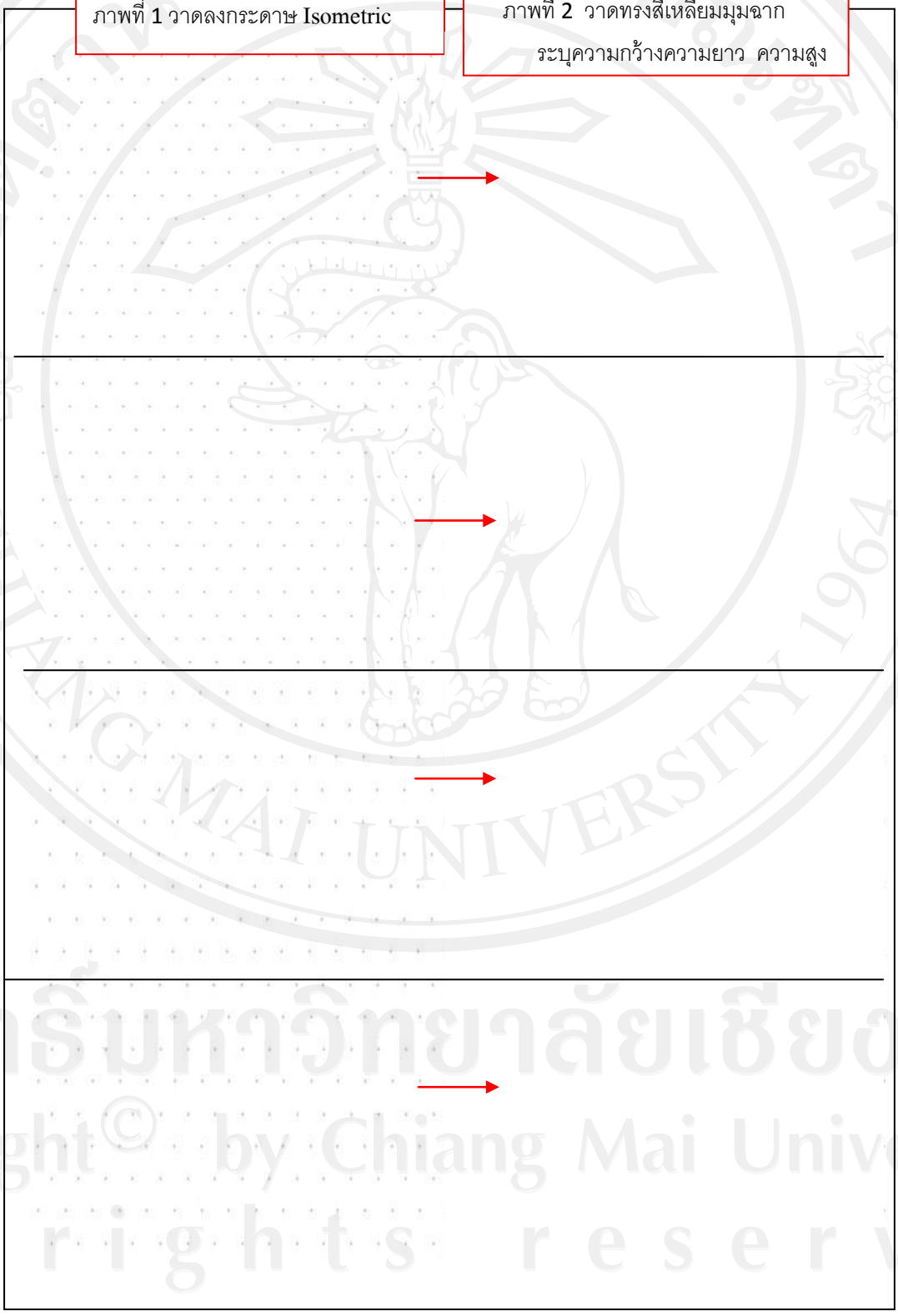

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบฝึกหัดที่ 1

การหาปริมาตรทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากโดยการใช้สูตร

คำสั่ง : ให้นักเรียนหาปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากต่อไปนี้

1.

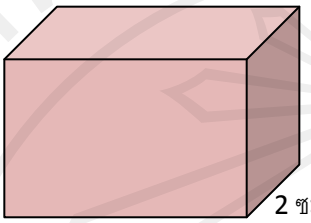

ปริมาตร =.....

2.

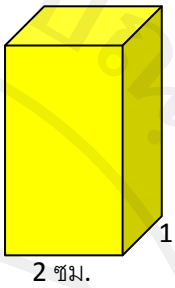

ปริมาตร =.....

3.

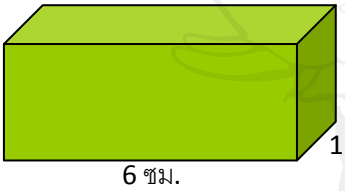

ปริมาตร =.....

4.

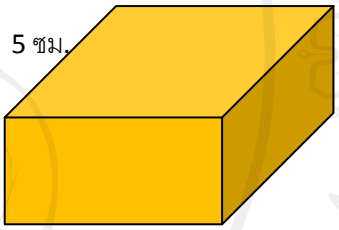

ปริมาตร =.....

5.

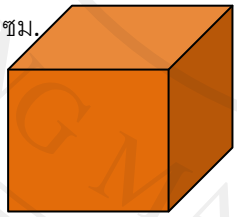

ปริมาตร =.....

6.

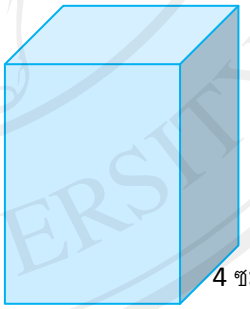

ปริมาตร =.....

7.

ปริมาตร =.....

8.

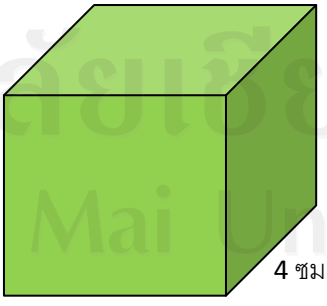

ปริมาตร =.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบงานที่ 2

การออกแบบกล่องน้ำผลไม้

ชื่อ.....เลขที่.....ห้อง.....

ชุมชนแห่งหนึ่งต้องการออกแบบกล่องใส่น้ำลูกตาลทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ให้หลากหลายรูปแบบแต่ละแบบสามารถบรรจุน้ำผลไม้ที่มีปริมาตรเท่ากันคือ 400 ลูกบาศก์เซนติเมตร

ให้นักเรียนออกแบบพร้อมทั้ง ตรวจสอบความถูกต้องด้วยการแสดงวิธีการคิดคำนวณหาปริมาตร

แบบที่..... ตรวจสอบด้วยการคำนวณ	แบบที่..... ตรวจสอบด้วยการคำนวณ .....
แบบที่..... ตรวจสอบด้วยการคำนวณ	แบบที่..... ตรวจสอบด้วยการคำนวณ .....
แบบที่..... ตรวจสอบด้วยการคำนวณ	แบบที่..... ตรวจสอบด้วยการคำนวณ .....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนใบงาน (rubrics)

ใบงานที่ 2 การออกแบบกล่องน้ำผลไม้

รายการประเมิน	คำอธิบายการให้คะแนน					น้ำหนักจุดเน้น
	4	3	2	1	0	
การออกแบบกล่องน้ำผลไม้	ออกแบบขนาดความกว้าง ยาว สูงตรงตามปริมาตรที่กำหนดและมีรูปร่างเหมาะสมได้ 5-6 แบบ	ออกแบบขนาดความกว้าง ยาว สูง ตรงตามปริมาตรที่กำหนดและมีรูปร่างเหมาะสมได้ 3-4 แบบ	ออกแบบขนาดความกว้าง ยาว สูงตรงตามปริมาตรที่กำหนดและมีรูปร่างเหมาะสมได้ 2 แบบ	ออกแบบขนาดความกว้าง ยาว สูงตรงตามปริมาตรที่กำหนดและมีรูปร่างเหมาะสมได้ 1 แบบ	ไม่สามารถออกแบบขนาดความกว้าง ยาว สูงตรงตามปริมาตรที่กำหนด	2
						รวม 8 คะแนน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนที่ 4 ชื่อ การแก้ปัญหาสถานการณ์เกี่ยวกับปริมาตรและความจุ จำนวน 2 คาบ

คาบที่ 7,8 วันที่..... เดือน..... พ.ศ. .....

สาระสำคัญ

การแก้ปัญหาสถานการณ์เกี่ยวกับปริมาตรและความจุ ต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับการหาปริมาตรและความจุทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก เริ่มจากการทำความเข้าใจในปัญหา วางแผนแก้ปัญหาให้หลากหลายวิธี และหาคำตอบที่สมเหตุสมผลที่สุด

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. แก้ปัญหาสถานการณ์เกี่ยวกับปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากได้
2. สามารถให้เหตุผลได้อย่างสมเหตุสมผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง (10 นาที)

นักเรียนทำกิจกรรมบริหารสมอง (Brain Gym) สลับนิ้วชี้กับนิ้วโป้งทั้งข้างซ้ายและขวาประกอบการร้องเพลง

ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้ (40 นาที)

- นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการตวงน้ำจากอุปกรณ์การตวง ลงในกล่องพลาสติกใสทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ขนาดกว้าง 10 ซม. ยาว 10 ซม. สูง 10 ซม. ตวงน้ำ 1 ลิตร (1,000 ลบ.ซม.) ลงในกล่องจนเต็ม พิจารณาปริมาตรน้ำที่เติม กับความสัมพันธ์ของความกว้าง ความยาว และความสูงของระดับน้ำในพลาสติกใส

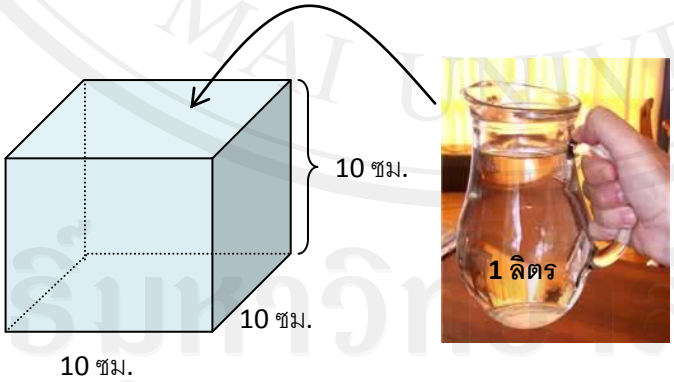

- นักเรียนวาดรูปกล่องพลาสติกใสทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากที่มีน้ำ เขียนระบุความกว้าง ความยาวและระดับความสูงของน้ำ เพื่อแสดงปริมาตรน้ำที่บรรจุอยู่

- นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการตวงน้ำจากอุปกรณ์การตวง ลงในกล่องพลาสติกใสทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ขนาดกว้าง 10 ซม. ยาว 10 ซม. สูง 10 ซม. ตวงน้ำ 500 ลบ.ซม. ลงในกล่องจน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เต็ม พิจารณาปริมาตรน้ำที่เติม กับความสัมพันธ์ของความกว้าง ความยาว และความสูงของระดับน้ำในพลาสติกใส

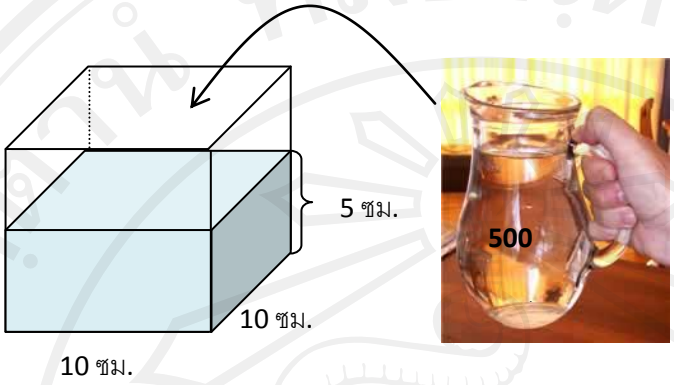

- นักเรียนวาดรูปกล่องพลาสติกใสทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากที่มีน้ำ เขียนระบุความกว้าง ความยาวและระดับความสูงของน้ำ เพื่อแสดงปริมาตรน้ำที่บรรจุอยู่

ครูตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนสังเกตว่า ปริมาตรน้ำในกล่องทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก เท่ากับ ผลคูณความกว้าง ความยาว และความสูงของระดับน้ำ

- ครูกำหนดสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับปริมาตรน้ำและความจุของภาชนะ ให้นักเรียนวาดภาพแสดงข้อมูลที่กำหนดในสถานการณ์ เช่น กล่องพลาสติกทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากกว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร สูง 4 เซนติเมตร ต้องการใส่น้ำเต็มกล่อง จะต้องใส่น้ำปริมาตรเท่าไร

วาดภาพ

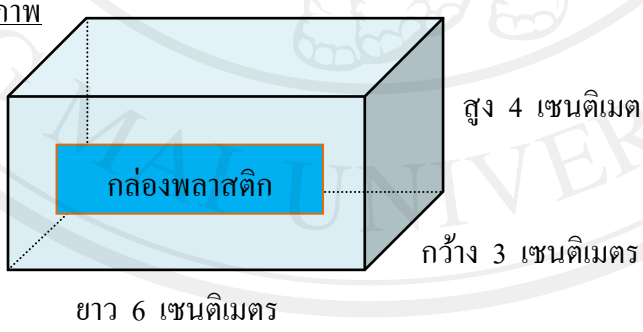

- นักเรียนเขียนแสดงวิธีคิดการหาคำตอบจากรูปภาพที่แสดงข้อมูลสถานการณ์ปัญหาดังนี้

วิธีคิด

กล่องพลาสติกทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก กว้าง 3 เซนติเมตร
ยาว 6 เซนติเมตร
สูง 4 เซนติเมตร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จาก ปริมาตรทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก = กว้าง × ยาว × สูง

น้ำในกล่องมีปริมาตร = 3 × 6 × 4

= 72 ลูกบาศก์เซนติเมตร

ตอบ ถ้าใส่น้ำเต็มกล่อง ต้องใส่น้ำปริมาตร ๗๒ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก (25 นาที)

นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ปัญหาสถานการณ์เกี่ยวกับปริมาตรน้ำในกล่องทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป (10 นาที)

นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปความรู้และนำเสนอหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับลำดับขั้นของการแก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้ (25 นาที)

นักเรียนทำใบงานที่ 4 การแก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการออกแบบตู้ปลา

สถานการณ์ : สัปดาห์หน้าเป็นวันเกิดของฟิว คุณแม่ได้เตรียมของขวัญที่ฟิวอยากได้ก็คือตู้ปลา โดยต้องการที่จะสั่งทำตู้ปลาที่มีขนาดความจุ 12,000 ลูกบาศก์เซนติเมตร คุณแม่ของฟิวจะสามารถออกแบบความกว้าง ความยาว และความสูงของตู้ปลา ให้มีขนาดความจุตามที่ต้องการได้อย่างไรบ้าง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบฝึกหัดที่ 4

จากปัญหาสถานการณ์เกี่ยวกับปริมาตรน้ำในกล่องทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ให้นักเรียน**วาดภาพ**

ระบายสี กล่องทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ขนาด กว้าง 8 ซม. ยาว 10 ซม. สูง 12 ซม.

กรณีที่ 1 **ถ้าเติมน้ำเต็ม** **น้ำในกล่องจะมีปริมาตรเท่าใด**

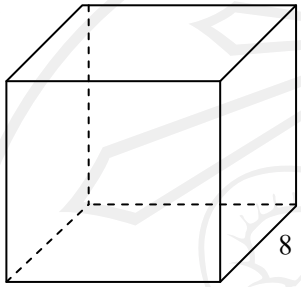

กรณีที่ 2 **ถ้าเติมน้ำเต็มครึ่งกล่อง** **น้ำในกล่องจะมีปริมาตรเท่าใด**

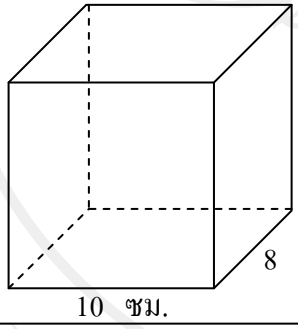

กรณีที่ 3 **ถ้าเติมน้ำเต็มสูง 4 ซม.** **น้ำในกล่องจะมีปริมาตรเท่าใด**

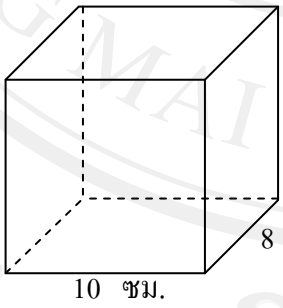

กรณีที่ 4 **ถ้าเติมน้ำเต็มสูง $\frac{2}{3}$ ของกล่อง** **น้ำในกล่องจะมีปริมาตรเท่าใด**

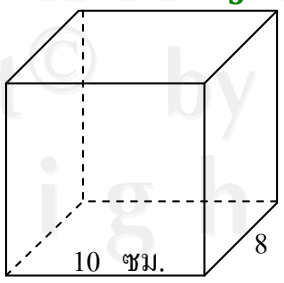

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบงานที่ 4

การแก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการออกแบบตู้ปลา

ชื่อ.....เลขที่.....ห้อง.....

โจทย์ : สัปดาห์หน้าเป็นวันเกิดของฟิว คุณแม่ได้เตรียมของขวัญที่ฟิวอยากได้ก็คือตู้ปลา โดยต้องการที่จะสั่งทำตู้ปลาที่มีขนาดความจุ 12,000 ลูกบาศก์เซนติเมตร คุณแม่ของฟิวจะสามารถออกแบบความกว้าง ความยาว และความสูงของตู้ปลาให้มีขนาดความจุตามที่ต้องการได้อย่างไรบ้าง

แนวคิด

.....

.....

.....

.....

.....

นำไปออกแบบขนาดของตู้ปลาโดยการแทนค่าลงในตาราง ได้ดังนี้

แบบที่	กว้าง	ยาว	สูง	ความจุ (ลูกบาศก์เซนติเมตร)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากตารางการออกแบบ ให้นักเรียนเลือกขนาดของตู้ปลาที่มีความเหมาะสมที่สุด สามารถนำไปสร้างได้จริงบอกเหตุผลในการเลือก พร้อมทั้งวาดรูปจำลองขนาดของตู้ปลา ตกแต่งให้สวยงาม

ขนาดที่เลือกคือ

……

……

……

เหตุผล

เพราะ……

……

……

……

……

……

ภาพตู้ปลา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนใบงาน (rubrics)

ใบงานที่ 4 การแก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการออกแบบตู้ปลา

รายการประเมิน	คำอธิบายการให้คะแนน					น้ำหนักจุดเน้น
	4	**3**	**2**	**1**	**0**	
แนวคิดในการวางแผน	มีการวางแผนจากข้อมูลที่โจทย์กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	มีการวางแผนจากข้อมูลที่โจทย์กำหนดให้ได้ค่อนข้างถูกต้อง และเหมาะสม	มีการวางแผนและใช้ข้อมูลที่โจทย์กำหนดให้ได้ถูกต้องและเหมาะสมเพียงเล็กน้อย	มีการวางแผนเพียงบางส่วนยังไม่ถูกต้องและเหมาะสม	ไม่มีการวางแผนจากข้อมูลที่โจทย์กำหนดให้	1
ความหลากหลายของคำตอบ	เขียนคำตอบได้ถูกต้องเหมาะสมตั้งแต่ 6 คำตอบขึ้นไป	เขียนคำตอบในตารางได้ถูกต้องเหมาะสม 4-5 คำตอบ	เขียนคำตอบในตารางได้ถูกต้องเหมาะสม 2-3 คำตอบ	เขียนคำตอบในตารางได้ถูกต้องเหมาะสม เพียงคำตอบเดียว	เขียนคำตอบในตารางไม่ถูกต้อง	2
การเลือกคำตอบและการให้เหตุผล	เลือกคำตอบได้ถูกต้องเหมาะสมและมีการให้เหตุผลอย่างสมเหตุสมผล	เลือกคำตอบได้ถูกต้องค่อนข้างมีความเหมาะสมและมีการให้เหตุผล	เลือกคำตอบได้แต่ยังมีความเหมาะสมน้อยและมีการให้เหตุผลเพียงบางส่วน	เลือกคำตอบได้ไม่เหมาะสมและมีการให้เหตุผลเพียงเล็กน้อย	เลือกคำตอบได้ไม่เหมาะสมและไม่มีการให้เหตุผล	1
ภาพตู้ปลา	วาดภาพได้ตรงตามขนาดที่เลือก มีรายละเอียดและลงสีได้สวยงาม	วาดภาพได้ค่อนข้างตรงตามขนาดที่เลือก มีรายละเอียดและลงสีได้สวยงาม	มีการวาดภาพตรงตามแบบที่เลือกเพียงเล็กน้อย มีรายละเอียดและลงสีเพียงบางส่วน	มีการวาดภาพแต่ขนาดยังไม่ตรงตามแบบที่เลือก ไม่มีการตกแต่งภาพ	ไม่มีการวาดภาพ	1
รวม = 20 คะแนน						

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ของครู

แผนการสอนที่.....เรื่อง.....

สอนวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .....

ลำดับ	ชื่อ	บันทึกข้อมูล
ขั้นที่ 1	ขั้นอุ่นเครื่อง	....
ขั้นที่ 2	ขั้นเรียนรู้	....
ขั้นที่ 3	ขั้นฝึก	....
ขั้นที่ 4	ขั้นสรุป	....
ขั้นที่ 5	ขั้นนำไปใช้	....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบบันทึกความคิดเห็นของนักเรียน

แบบบันทึกความคิดเห็นของนักเรียน

เนื้อหา.....

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

สิ่งที่ได้เรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ความรู้สึกที่มีต่อการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 3 ค่าดัชนีความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แผนที่ 1 เรื่อง ลักษณะของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก				
จุดประสงค์	1	1	1	1.00
1.1 มีความสอดคล้องและครอบคลุมกับสาระสำคัญ				
1.2 มีความคลอบคลุมในด้านความรู้ กระบวนการและคุณลักษณะ	1	1	1	1.00
กิจกรรมการเรียนรู้				
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00
2.2 แสดงรายละเอียดได้ชัดเจน	1	1	1	1.00
2.3 สอดคล้องตามขั้นตอนของการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน	1	1	1	1.00
2.4 จัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนเหมาะสมกับเวลา	1	1	1	1.00
สื่อและอุปกรณ์				
3.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00
3.2 เร้าความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	1.00
การวัดประเมินผล				
4.1 มีความเหมาะสมและตรงตามจุดประสงค์	1	1	1	1.00
4.2 ใช้เครื่องมือได้เหมาะสม	1	1	1	1.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 3 (ต่อ) ค่าดัชนีความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แผนที่ 2 เรื่อง ลักษณะของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก				
จุดประสงค์	1	1	1	1.00
1.1 มีความสอดคล้องและครอบคลุมกับสาระสำคัญ				
1.2 มีความคลอบคลุมในด้านความรู้ กระบวนการและคุณลักษณะ	1	1	1	1.00
กิจกรรมการเรียนรู้				
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00
2.2 แสดงรายละเอียดได้ชัดเจน	1	1	1	1.00
2.3 สอดคล้องตามขั้นตอนของการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน	1	1	1	1.00
2.4 จัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนเหมาะสมกับเวลา	1	1	1	1.00
สื่อและอุปกรณ์				
3.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00
3.2 เร้าความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	1.00
การวัดประเมินผล				
4.1 มีความเหมาะสมและตรงตามจุดประสงค์	1	1	1	1.00
4.2 ใช้เครื่องมือได้เหมาะสม	1	1	1	1.00
แผนที่ 3 เรื่อง ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก				
จุดประสงค์	1	1	1	1.00
1.1 มีความสอดคล้องและครอบคลุมกับสาระสำคัญ				
1.2 มีความคลอบคลุมในด้านความรู้ กระบวนการ และคุณลักษณะ	1	1	1	1.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 3 (ต่อ) ค่าดัชนีความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00
2.2 แสดงรายละเอียดได้ชัดเจน	1	1	1	1.00
2.3 สอดคล้องตามขั้นตอนของการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน	1	1	1	1.00
2.4 จัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนเหมาะสมกับเวลา				
สื่อและอุปกรณ์				
3.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00
3.2 เร้าความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	1.00
การวัดประเมินผล				
4.1 มีความเหมาะสมและตรงตามจุดประสงค์	1	1	1	1.00
4.2 ใช้เครื่องมือได้เหมาะสม	1	1	1	1.00
แผนที่ 4 เรื่อง การแก้ปัญหาสถานการณ์เกี่ยวกับปริมาตร และความจุ				
จุดประสงค์	1	1	1	1.00
1.1 มีความสอดคล้องและครอบคลุมกับสาระสำคัญ				
1.2 มีความคลอบคลุมในด้านความรู้ กระบวนการ และ คุณลักษณะ	1	1	1	1.00
กิจกรรมการเรียนรู้				
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00
2.2 แสดงรายละเอียดได้ชัดเจน	1	1	1	1.00
2.3 สอดคล้องตามขั้นตอนของการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน	1	1	1	1.00
2.4 จัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนเหมาะสมกับเวลา	1	1	1	1.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 3 (ต่อ) ค่าดัชนีความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
สื่อและอุปกรณ์				
3.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00
3.2 เร้าความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	1.00
การวัดประเมินผล				
4.1 มีความเหมาะสมและตรงตามจุดประสงค์	1	1	1	1.00
4.2 ใช้เครื่องมือได้เหมาะสม	1	1	1	1.00
แผนที่ 5 เรื่องการแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับปริมาตรและความจุ	1	1	1	1.00
จุดประสงค์				
1.1 มีความสอดคล้องและครอบคลุมกับสาระสำคัญ	1	1	1	1.00
1.2 มีความคลอบคลุมในด้านความรู้ กระบวนการ และคุณลักษณะ				
กิจกรรมการเรียนรู้				
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00
2.2 แสดงรายละเอียดได้ชัดเจน	1	1	1	1.00
2.3 สอดคล้องตามขั้นตอนของการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน	1	1	1	1.00
2.4 จัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนเหมาะสมกับเวลา	1	1	1	1.00
สื่อและอุปกรณ์				
3.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00
3.2 เร้าความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	1.00
การวัดประเมินผล				
4.1 มีความเหมาะสมและตรงตามจุดประสงค์	1	1	1	1.00
4.2 ใช้เครื่องมือได้เหมาะสม	1	1	1	1.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 4 ค่าดัชนีความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่องปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

จุดประสงค์	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
เพื่อให้นักเรียนสามารถ 1.บอกขนาดความกว้าง ความยาวและความสูง เมื่อกำหนดทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากให้ได้ (แบบทดสอบข้อที่ 1-5)	1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1.00
	2. ใช้ภาษาได้ชัดเจน	1	1	1	1.00
	3. ระดับความยาก ง่ายของมีความเหมาะสมกับวัยผู้เรียน	1	1	1	1.00
	4. ใช้วัดความรู้ได้จริง	1	1	1	1.00
2. แก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากได้ (แบบทดสอบข้อที่ 6-10)	1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1.00
	2. ใช้ภาษาได้ชัดเจน	1	1	1	1.00
	3. ระดับความยาก ง่ายของมีความเหมาะสมกับวัยผู้เรียน	1	1	1	1.00
	4. ใช้วัดความรู้ได้จริง	1	1	1	1.00
3. บอกความสัมพันธ์ของด้านกว้าง ยาว สูงและปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากได้ (แบบทดสอบข้อที่11-15)	1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1.00
	2. ใช้ภาษาได้ชัดเจน	1	1	1	1.00
	3. ระดับความยาก ง่ายของมีความเหมาะสมกับวัยผู้เรียน	1	1	1	1.00
	4. ใช้วัดความรู้ได้จริง	1	1	1	1.00
4.หาปริมาตรหรือความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากเมื่อกำหนดรูปภาพหรือขนาดของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากให้ได้ (แบบทดสอบข้อที่16-30)	1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1.00
	2. ใช้ภาษาได้ชัดเจน	1	1	1	1.00
	3. ระดับความยาก ง่ายของมีความเหมาะสมกับวัยผู้เรียน	1	1	1	1.00
	4. ใช้วัดความรู้ได้จริง	1	1	1	1.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 4 (ต่อ) ค่าดัชนีความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่องปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

จุดประสงค์	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
5. แก้ปัญหาสถานการณ์เกี่ยวกับปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากได้ (แบบทดสอบข้อที่31-40)	1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1.00
	2. ใช้ภาษาได้ชัดเจน	1	1	1	1.00
	3. ระดับความยาก ง่ายของมีความเหมาะสมกับวัยผู้เรียน	1	1	1	1.00
	4. ใช้วัดความรู้ได้จริง	1	1	1	1.00
6. แก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากได้ (แบบทดสอบข้อที่ 41-50)	1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1.00
	2. ใช้ภาษาได้ชัดเจน	1	1	1	1.00
	3. ระดับความยาก ง่ายของมีความเหมาะสมกับวัยผู้เรียน	1	1	1	1.00
	4. ใช้วัดความรู้ได้จริง	1	1	1	1.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 5 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่องปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	.63	.43	16	.67	.84
2	.74	.38	17	.70	.63
3	.72	.25	18	.64	.62
4	.53	.41	19	.63	.87
5	.38	.56	20	.55	.73
6	.49	.41	21	.61	.66
7	.43	.57	22	.77	.65
8	.73	.80	23	.31	.30
9	.72	.81	24	.67	.84
10	.61	.66	25	.73	.70
11	.79	.74	26	.68	.75
12	.59	.68	27	.58	.45
13	.76	.66	28	.66	.60
14	.67	.67	29	.69	.55
15	.67	.76	30	.61	.66

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่องปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก คำนวณโดยใช้สูตร KR-20 (Kuder Richardson) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ง

ตาราง 6 คะแนนการตรวจใบงานของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

	แผนการจัดการเรียนรู้				
คนที่	แผนที่ 1 (8 คะแนน)	แผนที่ 2 (8 คะแนน)	แผนที่ 3 (8 คะแนน)	แผนที่ 4 (20 คะแนน)	แผนที่ 5 (20 คะแนน)
1	7	4	6	14	15
2	7	6	6	10	20
3	8	6	4	16	16
4	8	8	8	17	19
5	8	6	8	18	18
6	6	8	8	19	17
7	6	6	5	14	10
8	7	6	4	17	16
9	6	6	7	14	15
10	5	4	4	17	12
11	6	6	7	18	13
12	8	6	7	16	18
13	7	6	6	14	19
14	5	6	4	18	15
15	6	6	7	17	10
16	4	8	4	15	15
17	4	8	5	14	12
18	6	6	6	17	19
19	7	8	6	17	15
20	5	8	4	14	13

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 6 (ต่อ) คะแนนการตรวจใบงานของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

	แผนการจัดการเรียนรู้				
คนที่	แผนที่ 1 (8 คะแนน)	แผนที่ 2 (8 คะแนน)	แผนที่ 3 (8 คะแนน)	แผนที่ 4 (20 คะแนน)	แผนที่ 5 (20 คะแนน)
21	6	8	6	14	20
22	7	4	5	17	16
23	7	6	5	16	20
24	4	8	6	15	17
25	6	6	7	17	17
26	7	6	6	18	15
27	7	6	8	17	17
28	4	8	8	19	17
29	6	8	8	20	20
30	5	8	6	20	16
31	8	8	7	20	18
32	7	8	8	20	18
33	8	6	5	16	14
34	5	6	5	17	18
35	4	6	7	16	16
36	6	8	6	19	16
37	8	8	8	16	16
38	4	6	5	16	18
39	8	6	8	20	18
รวม	243	258	240	649	634
ค่าเฉลี่ย	6.23	6.62	6.15	16.64	16.26
ร้อยละค่าเฉลี่ย	77.88	82.69	76.92	83.21	81.28

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างภาพ กิจกรรมและผลงานการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

กิจกรรม บริหารสมอง

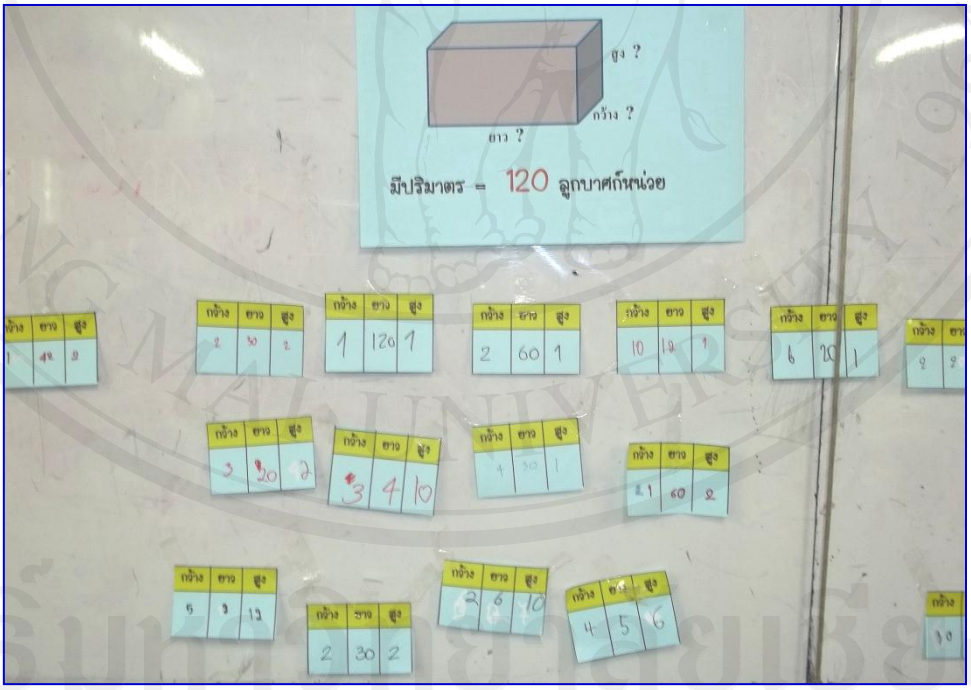

แสดงผลงาน การหาขนาดของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากที่มีปริมาตรเท่ากับที่กำหนด

ภาพ 8 ตัวอย่างกิจกรรมและผลงานในการจัดการเรียนรู้ลำดับขั้นที่ 1 ขั้นอุ่นเครื่อง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กิจกรรม การหาปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

กิจกรรม สถานการณ์การหาความจุของน้ำ

ภาพ 9 ตัวอย่างกิจกรรมปฏิบัติ ในการจัดการเรียนรู้ลำดับขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กิจกรรม การฝึกหาปริมาตรกล่องทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

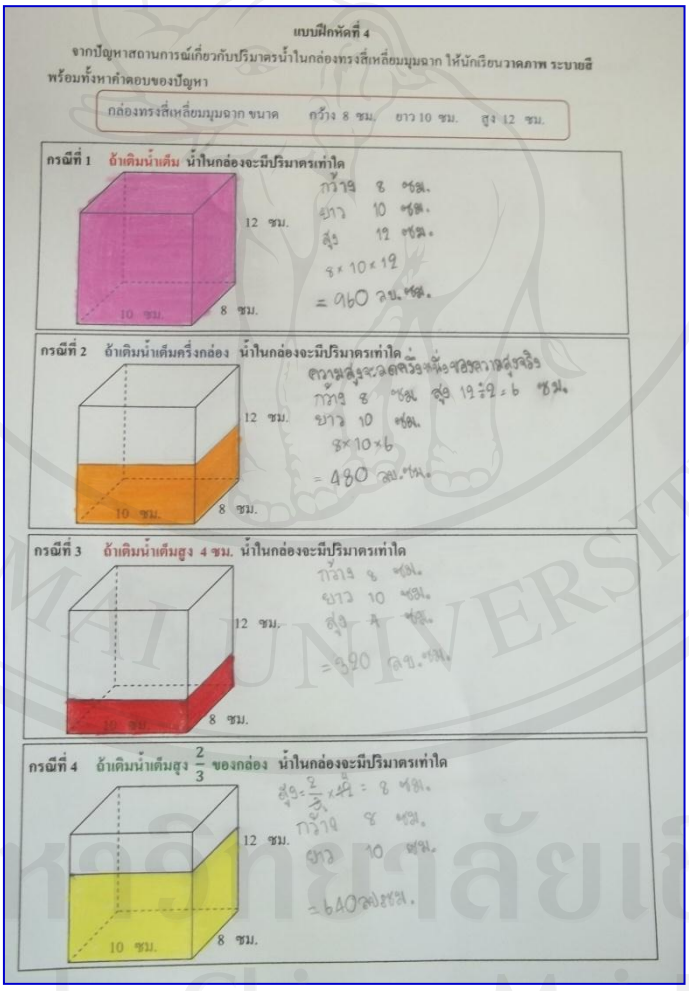

ตัวอย่างแบบฝึกหัดที่ 4 การหาปริมาตรน้ำจากสถานการณ์ต่างๆ

ภาพ 10 ตัวอย่างกิจกรรมและผลงานในการจัดการเรียนรู้ลำดับขั้นที่ 3 ขั้นฝึก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กิจกรรม การสรุปความรู้ด้วยการเขียนและพูดนำเสนอ

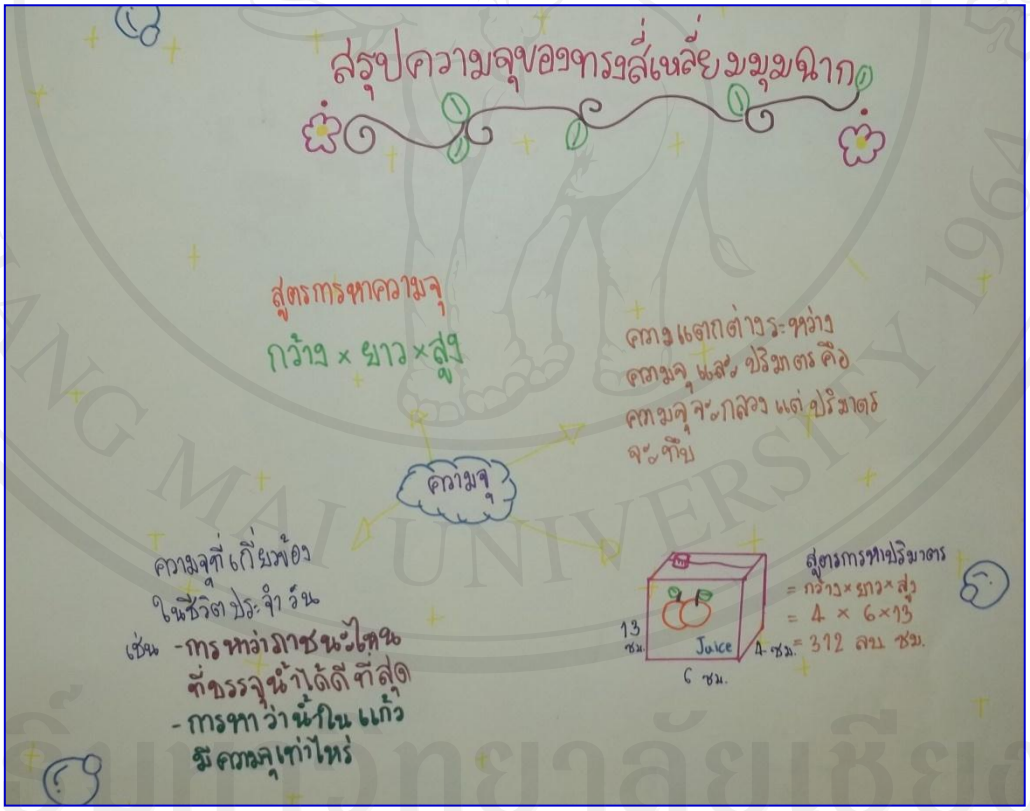

ตัวอย่างผลงาน การสรุปความรู้เรื่องความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

ภาพ 11 ตัวอย่างกิจกรรมและผลงานในการจัดการเรียนรู้ลำดับขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

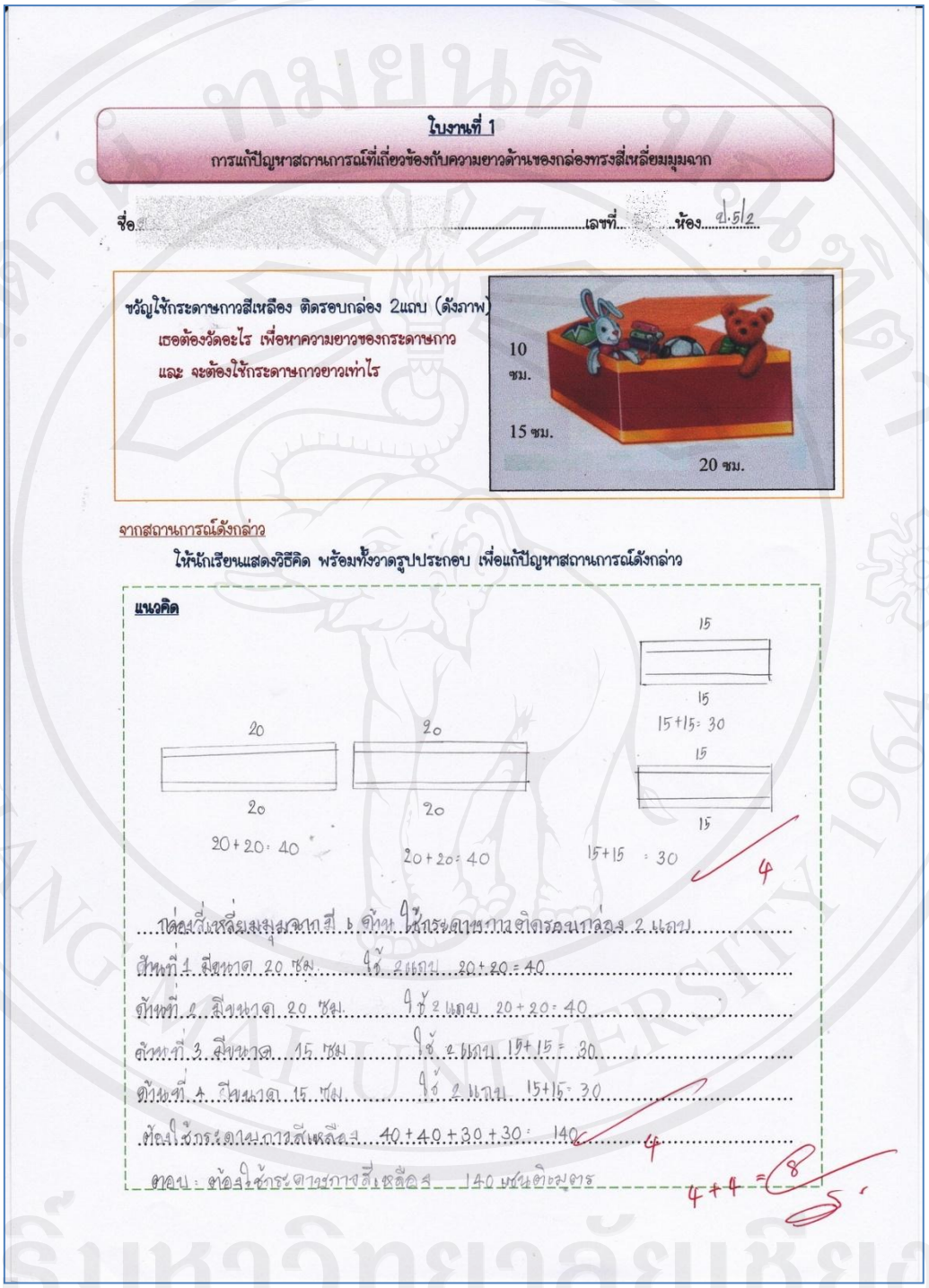

ใบงานที่ 1

การแก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความยาวด้านของกล่องทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

ชื่อ.....เลขที่.....ห้อง ป.5/2

ขวัญใช้กระดาษกาวสีเหลือง ติดรอบกล่อง 2แถบ (ดังภาพ)
เธอต้องวัดอะไร เพื่อหาความยาวของกระดาษกาว
และ จะต้องใช้กระดาษกาวยาวเท่าไร

10 ซม.
15 ซม.
20 ซม.

จากสถานการณ์ดังกล่าว

ให้นักเรียนแสดงวิธีคิด พร้อมทั้งวาดรูปประกอบ เพื่อแก้ปัญหาสถานการณ์ดังกล่าว

แนวคิด

20 20 20 20 15 15 15 15

20+20=40 20+20=40 15+15=30

4

กล่องสี่เหลี่ยมมุมฉากสี่ด้าน ใช้กระดาษกาวติดรอบกล่อง 2 แถบ

ด้านที่ 1 มีขนาด 20 ซม. ใช้ 2 แถบ 20+20=40

ด้านที่ 2 มีขนาด 20 ซม. ใช้ 2 แถบ 20+20=40

ด้านที่ 3 มีขนาด 15 ซม. ใช้ 2 แถบ 15+15=30

ด้านที่ 4 มีขนาด 15 ซม. ใช้ 2 แถบ 15+15=30

ต้องใช้กระดาษกาวสีเหลือง 40+40+30+30=140 4

ตอบ ต้องใช้กระดาษกาวสีเหลือง 140 เซนติเมตร

4+4=8

5

ภาพ 12 ผลงานในลำดับขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้ ของแผนที่ 1 ลักษณะของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

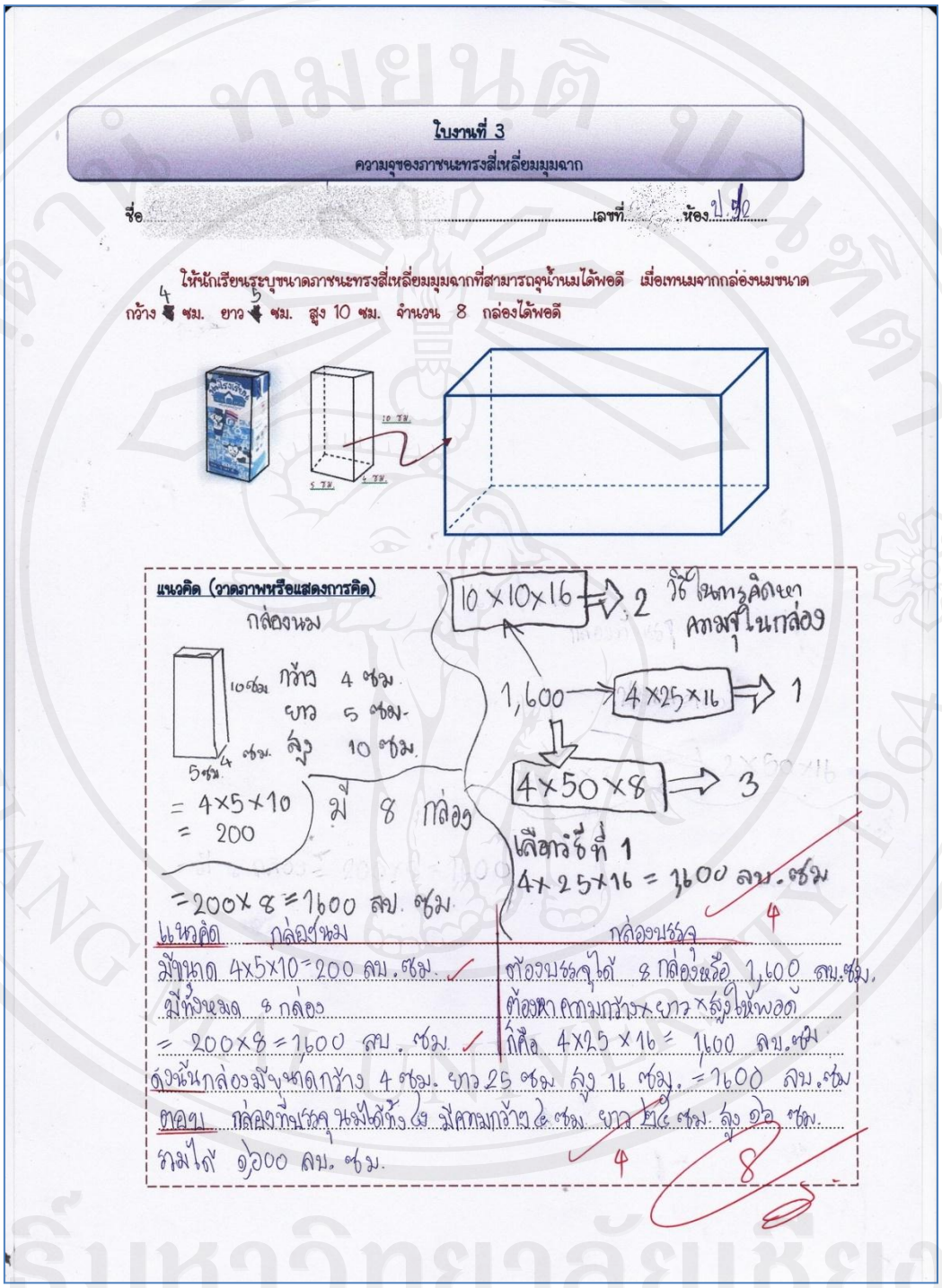

ใบงานที่ 3

ความจุของภาชนะทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

ชื่อ ..... เลขที่ ..... ห้อง ม.2/2

ให้นักเรียนระบุขนาดภาชนะทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากที่สามารถจุน้ำนมได้พอดี เมื่อเทนมจากกล่องนมขนาด กว้าง 4 ซม. ยาว 5 ซม. สูง 10 ซม. จำนวน 8 กล่องได้พอดี

แนวคิด (วาดภาพหรือแสดงการคิด)

กล่องนม

10 ซม. กว้าง 4 ซม.
ยาว 5 ซม.
สูง 10 ซม.
4 ซม. 5 ซม.

= 4×5×10
= 200

มี 8 กล่อง

=200×8=1600 ลบ.ซม.

10×10×16 ⇒ 2

1,600 → 4×25×16 ⇒ 1

4×50×8 ⇒ 3

วิธีในการคิดหาความจุในกล่อง

เลือกวิธีที่ 1

4×25×16 = 1,600 ลบ.ซม.

แนวคิด กล่องนม

มีขนาด 4×5×10=200 ลบ.ซม.

มีทั้งหมด 8 กล่อง

= 200×8=1600 ลบ.ซม.

ดังนั้นกล่องมีขนาดกว้าง 4 ซม. ยาว 25 ซม. สูง 16 ซม. =1600 ลบ.ซม.

ตอบ กล่องที่บรรจุนมได้ทั้งหมด มีความกว้าง 4 ซม. ยาว 25 ซม. สูง 16 ซม. รวมได้ 1600 ลบ.ซม.

กล่องบรรจุ

ต้องบรรจุได้ 8 กล่องหรือ 1,600 ลบ.ซม.

ต้องหาความกว้าง×ยาว×สูงให้พอดี

ก็คือ 4×25×16 = 1600 ลบ.ซม.

4

4

8

ภาพ 13 ผลงานในลำดับขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้ ของแผนที่ 3 ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

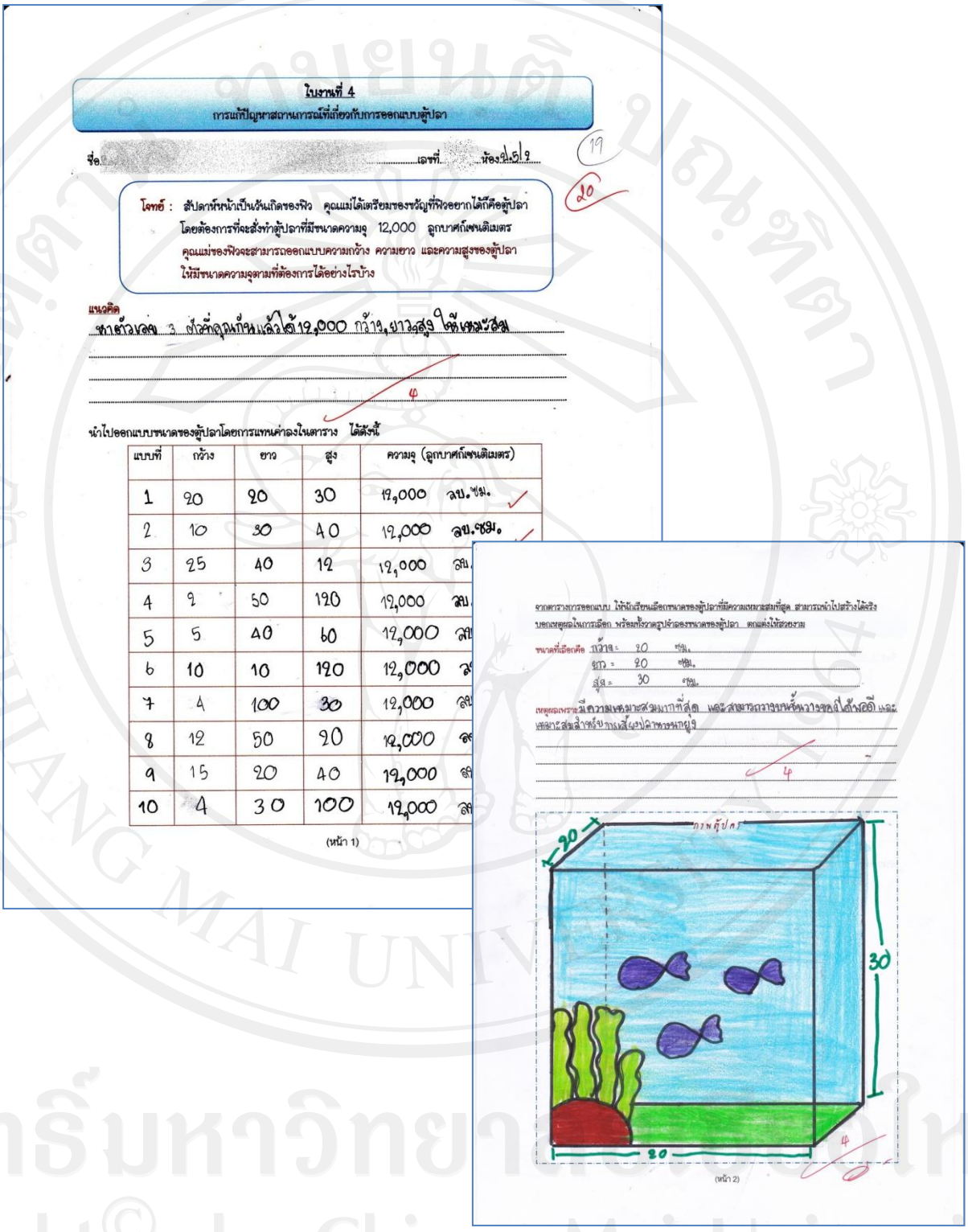

ใบงานที่ 4
การแก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการออกแบบตู้ปลา

ชื่อ ..... เลขที่ ..... ห้อง ป.5/1

โจทย์ : สัปดาห์หน้าเป็นวันเกิดของฟิว คุณแม่ได้เตรียมของขวัญที่ฟิวอยากได้ก็คือตู้ปลา โดยต้องการที่จะสั่งทำตู้ปลาที่มีขนาดความจุ 12,000 ลูกบาศก์เซนติเมตร คุณแม่ของฟิวจะสามารถออกแบบความกว้าง ความยาว และความสูงของตู้ปลาให้มีขนาดความจุตามที่ต้องการได้อย่างไรบ้าง

แนวคิด
หาตัวเลข 3 ตัวที่คูณกันแล้วได้ 12,000 กว้าง,ยาว,สูง ให้เหมาะสม

นำไปออกแบบขนาดของตู้ปลาโดยการแทนค่าลงในตาราง ได้ดังนี้

แบบที่	กว้าง	ยาว	สูง	ความจุ (ลูกบาศก์เซนติเมตร)
1	20	20	30	12,000 ลบ.ซม.
2	10	30	40	12,000 ลบ.ซม.
3	25	40	12	12,000 ลบ.
4	2	50	120	12,000 ลบ.
5	5	40	60	12,000 ลบ
6	10	10	120	12,000 ล
7	4	100	30	12,000 ลบ
8	12	50	20	12,000 ล
9	15	20	40	12,000 ล
10	4	30	100	12,000 ล

(หน้า 1)

จากตารางการออกแบบ ให้นักเรียนเลือกขนาดของตู้ปลาที่มีความเหมาะสมที่สุด สามารถนำไปสร้างได้จริง บอกเหตุผลในการเลือก พร้อมทั้งวาดรูปจำลองขนาดของตู้ปลา ตกแต่งให้สวยงาม

ขนาดที่เลือกคือ กว้าง = 20 ซม.
ยาว = 20 ซม.
สูง = 30 ซม.

เหตุผลเพราะมีความเหมาะสมมากที่สุด และสามารถวางขนาดตู้ปลาได้ง่าย และเหมาะสมสำหรับการเลี้ยงปลาหลายชนิด

ภาพตู้ปลา
20
30
20

(หน้า 2)

ภาพ 14 ผลงานในลำดับขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้
ของแผนที่ 4 การแก้ปัญหาสถานการณ์เกี่ยวกับปริมาตรและความจุ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างภาพ สื่ออุปกรณ์และบรรยากาศห้องเรียน

ของการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

ภาพ 15 สื่อ อุปกรณ์ของการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

ภาพ 16 บรรยากาศห้องเรียนของการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางวัลลีย์ ครินชัย

วัน เดือน ปีเกิด 15 เมษายน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน นวมินทราชูทิศ พายัพ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2542	ปริญญาตรี วิทยาศาสตรบัณฑิต (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ. 2545	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2543 – ปัจจุบัน	ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved